

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Жиленко Т.О., Солощук М.М.

Національний технічний університет «ХПІ», м. Харків

Одним із характерних виразників формування суспільства інформаційного типу є функціонування інформаційної мережі Інтернет. Правовий режим таких конструкцій в юридичній доктрині, законодавстві і практиці лише формується, що обумовлює існування прогалин в чіткому розумінні їх правової сутності, умов та порядку їх залучення до цивільного обігу.

Визначальну прикладну роль у мережі Інтернет та обумовлене цим юридичне значення виконує конструкція сайту, що вимагає формування чітких і науково обґрунтованих положень про цей об'єкт правового регулювання. У правозастосовній практиці проблемним залишається питання щодо правової природи, умов та меж цивільного обігу сайту, що в умовах відсутності спеціального законодавства, усталеної судової, іншої практики не сприяє правильному та одноманітному вирішенню юридичних конфліктів з цієї категорії справ.

В літературі обґрунтована пропозиція розглядати веб-сайт комплексним результатом інтелектуальної діяльності автора, який складається з багатьох елементів, наділених різною правовою природою та об'єднаних єдиним задумом розробника.

Більш доцільно розглядати сайт сукупністю програм ЕОМ, які забезпечують існування цього творчого результату в цифровій формі, а також базою даних у вигляді об'єктивної форми надання та організації сукупності даних. Тобто охорона сайту, як об'єкта інтелектуальної власності, буде здійснюватися через охорону комп'ютерних програм.

Переваги та недоліки охорони комп'ютерних програм за допомогою авторського права та патентної системи, наштовхують на висновок, що найбільш оптимальною для захисту комп'ютерних програм буде система, що втілює в собі експертну перевірку (як при патентному захисті) і доступність (як при захисті за допомогою авторського права). Термін дії такого патенту не повинен перевищувати 5-7 років, через швидке старіння програм. Це вимагає узгодження правових норм у багатьох країнах і створення спеціалізованого банку даних текстів програм для швидкого проведення експертизи. Також, публікація описів до патентів на програми з вихідним кодом можлива тільки в електронному вигляді із-за великого їх обсягу.